

MYNDIGHETEN FÖR
FAMILJERÄTT OCH
FÖRÄLDRASKAPSTÖD

Årsredovisning 2017

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd

Förord

Sedan september 2015 fram till juni 2017 har myndigheten varit i stor omvandling. Från att ha arbetat med ett område – internationella adoptioner – har uppdraget breddats betydligt med uppgifter om föräldraskapsstöd, familjerådgivning och familjerättsliga frågor. Myndigheten har successivt utvecklat innehållet i uppdraget, och därmed har det också blivit klart vilka kompetenser som behövs för arbetet. Nya medarbetare har anställts, den senaste tillträdde i augusti förra året.

Regeringen preciserade slutligt myndighetens uppdrag i en instruktion som trädde i kraft den 1 juni 2017. MFoF fick då även föreskriftsrätt och blev officiell statistikmyndighet. MFoF beslutade att flytta verksamheten inom Stockholm och ingå myndighetssamverkan med andra myndigheter, och flytten ägde rum i augusti 2017.

Det var mot denna bakgrund som myndigheten i mitten av juni fick det oväntade beskedet av regeringen om att omlokalisera verksamheten till Skellefteå. Sedan beslutet har flera medarbetare slutat sin anställning. Utvecklingsarbetet har avstannat och till stora delar lagts på is, och myndigheten koncentrerar sig i huvudsak på den myndighetsutövning som är knuten till uppdraget och på omlokaliseringen.

I dagsläget står det klart att någon eller några enstaka medarbetare kommer att pendla till Skellefteå under viss tid, men i övrigt kommer inte någon fortsätta sin anställning i myndigheten. Med dem försvinner mångårig och stor kompetens. Det kommer att ta tid att bygga upp verksamheten igen.

Kristina Svartz
Generaldirektör

MFoF:s årsredovisning 2017

Resultatredovisning

Myndighetens uppdrag	6
Omlokalisering av myndigheten	11
Sakområden	12
Föräldraskapsstöd	12
Familjerådgivning	14
Familjerätt	14
Internationella adoptioner	16
Kommunikation	25
Kompetensförsörjning	27

Finansiell redovisning

Resultaträkning	32
Balansräkning	33
Anslagsredovisning	34
Tilläggsupplysningar och noter	35
Noter	37
Årsredovisningens undertecknande	41

Myndighetens uppdrag

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) är kunskapsmyndighet för föräldraskapsstöd, familjerådgivning och den familjerätt som ligger under kommunernas socialnämnder. Myndigheten arbetar också för att internationella adoptioner av barn till Sverige ska ske enligt lag och på ett etiskt godtagbart sätt. Det gör MFoF genom auktorisation och tillsyn.

Myndighetens viktigaste målgrupper är yrkesverksamma och beslutsfattare i kommuner, landsting och det civila samhället. I all myndighetens verksamhet ska barnets rättigheter främjas som de uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter. Myndigheten arbetar också för ett jämlikt och jämställt föräldraskap.

Myndighetens instruktion

Hösten 2015 fördes nya uppgifter in i dåvarande MIA:s instruktion, familjerätt från Socialstyrelsen och föräldraskapsstöd från Folkhälsomyndigheten. En ny instruktion för myndigheten planerades till efter sommaren 2016. I den skulle MFoF få ansvar för den statistik som följer med vissa uppgifter från Socialstyrelsen samt föreskriftsrätt. I instruktionen skulle också avgränsningen av uppdraget om föräldraskapsstöd förtydligas. Den nya instruktionen trädde inte i kraft förrän den 1 juni 2017.

Myndighetens uppdrag beskrivs nu som att MFoF ska bedriva och främja ett kunskapsbaserat arbete och ansvara för kunskapsförmedling i frågor som rör socialnämndernas familjerättsliga ärenden om barns vårdnad, boende och umgänge, fastställande av faderskap och föräldraskap, samarbetsamtal som sker på uppdrag av domstol samt föräldraförberedelse, medgivandeutredning och stöd till barn och föräldrar vid internationell adoption. Myndigheten ska också bedriva och främja ett kunskapsbaserat arbete och ansvara för kunskapsförmedling av förebyggande insatser inom områdena samarbetsamtal som inte sker på uppdrag av domstol, familjerådgivning och stöd till föräldrar i föräldraskapet för att främja barnets utveckling och hälsa (föräldraskapsstöd).

Vad gäller internationella adoptioner ska MFoF särskilt övervaka att de svenska auktoriserade sammanslutningarnas arbete med internationell adoptionsförmedling sker i enlighet med lag och Haagkonventionen om skydd av barn och samarbete vid internationella adoptioner samt på ett i övrigt etiskt godtagbart sätt. MFoF ska vidare följa den internationella utvecklingen och samla information i frågor som rör adoption av utländska barn, och följa utvecklingen av kostnaderna för adoption av utländska barn. MFoF:s uppgift är att auktorisera och utöva tillsyn över adoptionsorganisationerna och är centralmyndighet enligt Haagkonventionen. Vidare betalar MFoF ut statsbidrag till auktoriserade adoptionsammanslutningar och till riksorganisationer för adopterade.

I all sin verksamhet ska MFoF främja barnets rättigheter med utgångspunkt i FN:s konvention om barnets rättigheter. Myndigheten ska även främja jämställdhet och ett jämställt föräldraskap. Myndigheten ska samråda med andra myndigheter och organisationer inom sitt område.

Slutligen ska myndigheten i sin årsredovisning rapportera om utvecklingen inom sitt verksamhetsområde, belysa aktuella problem samt redovisa vilka åtgärder som myndigheten vidtagit.

Uppgifter som tillkommit under året

Genom den nya instruktionen som kom 1 juni 2017 har MFoF tagit över ansvaret för

- den officiella statistiken om familjerätt och familjerådgivning enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken
- föreskrifter och allmänna råd på sitt ansvarsområde, utifrån vad som anges i lag och förordning.
- att enligt kungörelsen (1973:810) om socialnämndens medverkan vid fastställande av faderskap, m.m. fastställa formulär till protokoll som socialnämnd ska föra.

Uppgifter enligt regleringsbrev

Jämställdhetsintegrering

År 2016 redovisade MFoF en handlingsplan till regeringen för hur myndigheten avser att utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering för att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen. I årsredovisningarna för 2017 och 2018 ska MFoF redovisa aktiviteter och resultat.

MFoF:s främsta fokus för arbetet med jämställdhetsintegrering åren 2017–2018 är kartläggning och strategisk planering. I handlingsplanen finns effektmål, resultatmål och aktiviteter på tre områden för de närmaste åren:

- Myndighetens styrprocesser ska genomsyras av jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv.
- Stöd till föräldrar ska främja jämställdhet och jämlikhet.
- Diskriminering av adopterade ska synliggöras.

Under 2017 har myndighetens styrdokument gått igenom. Genomgången visar att dessa behöver ses över närmare, inte enbart ur ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv. Många perspektiv är relevanta för verksamheten, och styrdokumenten måste spegla det. I en översyn behöver myndigheten ha ett intersektionellt förhållningssätt. Detsamma gäller stöddokument som kommer att behöva utvecklas framöver.

I handlingsplanen nämndes som en svaghet att MFoF är en liten organisation. Det innebär en sårbarhet för oväntade arbetsuppgifter och plötsliga förändringar i omvärlden eller i personalstyrkan. MFoF kan konstatera att i och med beslutet om omlokalisering, som redovisas nedan, har denna svaghet tydliggjorts. Flera medarbetare har slutat under året, bland annat två av tre personer i arbetsgruppen för jämställdhetsintegrering. Detta har påverkat myndighetens fortsatta arbete med handlingsplanen.

Ta fram och utveckla indikatorer på myndighetens områden

MFoF ska i samråd med Socialdepartementet ta fram och utveckla indikatorer som gör det möjligt att följa upp och se utvecklingen över tid i förhållande till målsättningar inom områdena familjerätt, familjerådgivning, internationella adoptioner och föräldraskapsstöd. Uppdraget beskrivs närmare i regleringsbrevet för 2017 och ska redovisas senast den 1 november 2018.

Handlingsplan mot mäns våld mot kvinnor

I regleringsbrevet för 2017 fick MFoF i uppdrag att redovisa en plan för hur myndigheten avser att bidra till att uppfylla målsättningarna i den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor (skr. 2016/17:10. bet. AU5, rskr. 150). Planen skulle identifiera utvecklingsbehov i förhållande till målsättningarna i strategin samt vilka aktiviteter myndigheten avsåg att genomföra för att bidra till att de uppfylls. MFoF redovisade en handlingsplan den 30 oktober 2017. Aktiviteter och resultat redovisas myndighetens årsredovisning för 2018.

Handläggningsstöd om riskbedömningar

MFoF har fått i uppdrag att ta fram ett handläggningsstöd för socialnämndernas arbete med riskbedömningar i ärenden om vårdnad, boende och umgänge. Uppdraget ska redovisas senast den 7 maj 2018.

Kunskapslyftet för barnets rättigheter

Myndigheten ingår under perioden 2017–2019 i det kunskapslyft för barnets rättigheter som regeringen initierat. I regleringsbrevet för 2017 fick MFoF i uppdrag att analysera om det finns behov av att utveckla den praktiska tillämpningen av FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) inom sina verksamhetsområden och redovisa hur identifierade utvecklingsområden kan tas tillvara i myndighetens verksamhet. Uppdraget ska redovisas senast den 30 mars 2018.

Praktik och beredskapsjobb

MFoF har fått i uppdrag att ta emot dels nyanlända arbetssökande, dels personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik åren 2016–2018. MFoF är också en av de myndigheter som i regleringsbrevet för 2017 fått i uppdrag att anställa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden i moderna beredskapsjobb. MFoF har ännu inte haft praktiska möjligheter att genomföra uppdragen.

Regeringsuppdrag med mera

Omlokalisering av MFoF till Skellefteå

Den 15 juni 2017 gav regeringen MFoF i uppdrag att genomföra en omlokalisering av myndigheten från Stockholm till Skellefteå. Uppdraget ska vara avslutat senast den 1 september 2018 och ska ske på ett sådant sätt att verksamheten kan fungera effektivt med bibehållen kvalitet på både kort och lång sikt. MFoF ska föra en löpande dialog med Socialdepartementet om hur arbetet fortskrider.

Inom kort kommer MFoF att redovisa de verksamhetsmässiga, ekonomiska och personella konsekvenserna av uppdraget samt redogöra för vidtagna åtgärder i en rapport till regeringen. Uppdraget ska slutredovisas till regeringen senast den 1 oktober 2018.

Statistikansvar och föreskriftsrätt

Genom en ändring i regleringsbrevet hösten 2016 har MFoF tagit över vissa uppgifter från Socialstyrelsen. Det handlar dels om statistiken om familjerätt och familjerådgivning enligt

förordningen (2001:100) om den officiella statistiken, dels om ansvaret för att enligt kungörelsen (1973:810) om socialnämndens medverkan vid fastställande av faderskap, m.m. fastställa formulär till protokoll som socialnämnden ska föra. Överföringen skedde i samband med att myndighetens instruktion trädde i kraft och MFoF inhämtar nu statistik för publicering under året.

Agenda 2030

År 2016 fick MFoF i uppdrag att bidra med underlag för Sveriges genomförande av FN:s Agenda 2030 för långsiktig hållbar ekonomisk, social och miljömässig utveckling. Varje myndighet ska ha bedömt vilka mål och delmål i agendan som myndighetens verksamhet har störst inverkan på, både på nationell och internationell nivå. Av Agenda 2030:s 17 mål och 169 delmål för hållbar utveckling har MFoF identifierat 7 mål och 26 delmål där myndighetens verksamhet har möjlighet att påverka utvecklingen. Målen har innehåll som berör hälsa, jämställdhet, social välfärd samt jämlikhet. Målen redovisades till regeringen i augusti 2016.

Under 2017 har MFoF:s generaldirektör deltagit i GD-forum – Svenska myndigheter i samverkan för Agenda 2030. En medarbetare vid MFoF har deltagit i en workshop – från avsiktsförklaring till handling – samt i den av regeringen etablerade nationella plattformen mot våld mot barn inför det Globala Partnerskapets kommande arrangemang Solutions Summit i Stockholm i februari 2018.

ANDT-strategin

I ett regeringsuppdrag som gavs i februari 2016 fick MFoF i uppdrag att stödja genomförandet av en samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken 2016–2020 (ANDT-strategin). MFoF har under året deltagit i det myndighetsgemensamma arbete som leds av Folkhälsomyndigheten.

Remisser

Under året har MFoF besvarat ett tiotal remisser, bland andra:

- Nästa steg på väg mot en mer jämlik hälsa (SOU 2017:47)
- Se barnet! (SOU 2017:6)
- Dataskydd inom Socialdepartementets verksamhetsområde – en anpassning till EU:s dataskyddsförordning (SOU 2017:66).

Deltagande i statliga utredningar

Medarbetare från MFoF har deltagit som experter i

- 2014 års vårdnadsutredning, som haft i uppdrag att följa upp och utvärdera 2006 års vårdnadsreform. Utredningen har lämnat betänkandet Se barnet! (SOU 2017:6).
- arbetet bakom betänkandet Dataskydd inom Socialdepartementets verksamhetsområde – en anpassning till EU:s dataskyddsförordning (SOU 2017:6).
- Utredningen om faderskap och föräldraskap (Ju 2017:07).

Samråd

MFoF har ett stort antal samrådsuppdrag med andra myndigheter, främst på området föräldraskapsstöd. Vidare ingår MFoF i en rad olika referensgrupper. Samråden redovisas under respektive sakområde.

Myndighetssamverkan

I slutet av 2016 beslutade MFoF att ingå en myndighetssamverkan med Statskontoret med flera myndigheter. I augusti flyttade myndigheterna in i gemensamma lokaler på Torsgatan i Stockholm. Genom myndighetssamverkan förvaltar myndigheterna gemensamt de stödfunktioner som krävs för driften av en myndighet, såsom posthantering, städning, bevakning och telefonväxel. Myndigheterna delar sammanträdeslokaler och gemensamhetsutrymmen. Mot bakgrund av beslutet om omlokalisering har MFoF inte ingått samverkan fullt ut, bland annat har myndigheten ett eget IT-stöd.

Omlokalisering av myndigheten

Sedan mitten av juni har verksamheten till stor del präglats av beslutet om omlokalisering till Skellefteå den 1 september 2018. Myndigheten har genomfört regelbundna informationsmöten för personalen, genomfört en riskbedömning, vidtagit personalstödande åtgärder, anställt en person för HR-stöd samt tagit fram en handlingsplan enligt arbetsmiljölagstiftningen.

En omlokalisering innebär en nedgång i verksamheten. Myndigheten har därför prioriterat de uppgifter som styrs av lag och förordning, dvs. auktorisation, tillsyn och handläggning av ärenden om internationell adoption. För att säkerställa myndighetsutövningen samt förstärka arbetet med tillsyn och auktorisation har två jurister anställts för tiden fram till den 1 september 2018. Även de nya uppgifterna statistik och föreskriftsrätt har prioriterats. Detsamma gäller regeringsuppdrag som har påbörjats.

MFoF kommer att behöva begära förlängd tid för att slutföra något eller några uppdrag. På området familjerätt har planerade utvecklingsprojekt skjutits på framtiden. Under hösten genomfördes nationella konferenser om föräldraskapsstöd, om än färre och med ett till viss del annat innehåll än planerat. I övrigt har arbetet med att bygga upp den verksamheten avstannat.

Under hösten har sex medarbetare slutat, två genom pensionsavgång och fyra som en följd av beslutet om omlokalisering. Myndigheten genomförde i november en organisationsförändring och utlyste två chefstjänster; en kanslichef börjar i mars och en tjänst som chefsjurist är under tillsättning. Båda tjänsterna för området föräldraskapsstöd har utlysts och ytterligare sex tjänster kommer att annonseras inom kort.

Endast någon enstaka medarbetare kommer att veckopendla till Skellefteå under kortare eller längre tid, i övrigt kommer samtliga medarbetare att säga upp sin anställning med anledning av flytten. Ur ett verksamhetsperspektiv är det inte önskvärt att samtliga medarbetare ersätts samtidigt. För att överföra kompetens krävs dubbelbemanning under viss tid med ökade lönekostnader som följd. De nya medarbetarna rekryteras till Skellefteå och behöver resa till Stockholm för kompetensöverföring och för att arbeta i myndigheten.

Kostnaderna för löner, resor och logi förväntas bli stora under 2018 och ryms inte inom tillgängliga medel. För att budgeten ska vara i balans år 2018 kommer tre tjänster att tillsättas efter årsskiftet 2018/2019. MFoF har framfört behovet av ytterligare medel till Socialdepartementet. Oavsett om myndigheten blir fullt bemannad under 2018 så kommer det ta tid innan MFoF bedriver en verksamhet motsvarande den innan omlokaliseringen

Sakområden

Föräldraskapsstöd

MFoF har fortsatt arbetet med att utveckla verksamheten på området föräldraskapsstöd. Myndigheten ser att föräldraskapsstöd efterfrågas som förebyggande insats inom flera problemområden som psykisk och fysisk ohälsa, alkohol- och drogkonsumtion, skolproblem, våld och brott. Insatser som främjar en trygg anknytning mellan barn och föräldrar och som stärker varma relationer och god kommunikation i familjen har stora möjligheter att samtidigt förebygga olika problemutfall och motverka de kostnader, mänskliga såväl som samhällsekonomiska, som är knutna till dessa. Idag sker satsningar separat inom de olika problemområdena och med olika budgetar. Här kan de offentliga medlen förvaltas på ett bättre sätt genom att samordna arbetet och satsa på ett brett universellt stöd. Det skulle motverka dubbelarbete och minska behovet av stöd som riktas mot specifika problemutfall (riktat stöd).

Det finns ett stort intresse hos de olika professionerna för att arbeta kunskapsbaserat med föräldraskapsstöd, men det finns få möjligheter till utbildning i metoder. Arbetet med metodutveckling har präglats av tidsbegränsade projekt och det har ofta saknats en plan för att ta hand om de kunskaper och erfarenheter som projekten genererar. MFoF anser att det är ett nationellt ansvar – och en förutsättning för att lokala och regionala utförare ska kunna bedriva ett kunskapsbaserat arbete – att det skapas ett system för att implementera och förvalta den kunskap som finns.

Verksamhet under året

MFoF har påbörjat arbetet med att revidera den vägledning om regionalt och lokalt föräldrastödsarbete som överfördes till MFoF från Folkhälsomyndigheten. En enkätundersökning för att inventera informations- och kunskapsbehov hos föräldraskapsstödjande aktörer har genomförts och MFoF har tagit fram en särskild tematisk sidmall för digital publicering.

I samverkan med länsstyrelserna har myndigheten under hösten genomfört fyra konferenser om vikten av att satsa långsiktigt och strategiskt på stöd i föräldraskapet för att uppnå en god och jämlik hälsa för alla barn och unga i Sverige. Konferenserna genomfördes på fyra orter: Göteborg, Malmö, Stockholm och Umeå. Programmet var i första hand utformat för beslutsfattare och strategier i offentligt styrd och idéburen verksamhet. Konferenserna har dokumenterats genom en kortare film och en skriftlig dokumentation.

MFoF har haft ett möte med forskare om hur samhället kan bli bättre på att ge stöd i föräldraskapet till föräldrar med erfarenheter av migration och flykt. Inom ramen för Folkhälsomyndighetens arbete med att ta fram kunskapsstöd för psykisk hälsa och suicidprevention har myndigheten inbjudits till dialog kring möjligheten att genomföra en litteraturöversikt och bidragit med relevanta forskningsfrågor på temat migration och föräldraskap.

På Barnrättstorget i Almedalen arrangerades ett seminarium under rubriken *Världens viktigaste uppdrag – backa upp föräldrarna*. Myndigheten medverkade också i ett seminarium om utredningen *Se barnet!* och i ett seminarium om familjecentralen som en arena i arbetet för en jämlik hälsa.

Under året har MFoF inlett ett arbete för att ta fram ett kunskapsstöd om tidigt samspelsstöd till familjer som adopterat barn. MFoF har träffat ett adoptionsnätverk och tillsammans med Ericastiftelsen arrangerat en fokusgrupp för psykoterapeuter för att inhämta deras kunskap om vilket stöd adopterade barn och deras föräldrar kan behöva samt synpunkter på hur stöd till dessa familjer kan utformas.

MFoF:s personal har också föreläst om stöd i föräldraskapet på konferenser arrangerade av andra aktörer och medverkat i utbildningen *Förebyggandets konst* vid Örebro universitet.

Samråd

En nära dialog har förts med länsstyrelsernas nationella samordnare och det arbetsutskott som samordnaren har som stöd i sitt uppdrag. Myndigheten har också deltagit i länsstyrelsernas nationella nätverksträffar. Förutom konferenserna om föräldraskapsstöd har myndigheten samverkat kring kontakter med andra myndigheter och idéburna organisationer.

Samråd med Socialstyrelsen har skett med anledning av Socialstyrelsens uppdrag om föräldraskapsstöd för föräldrar och vårdnadshavare till flickor och pojkar med funktionsnedsättning. MFoF har också deltagit i Socialstyrelsens referensgrupp för framtagande av indikatorer för att följa upp den nationella strategin för att förebygga mäns våld mot kvinnor.

MFoF har deltagit i Nationell myndighetssamverkan inom ANDT-området som leds av Folkhälsomyndigheten. Vidare har MFoF deltagit i MUCF:s arbete med ungdomsintegrering i myndigheter. MFoF har också samrått med Statens institutionsstyrelse, Socialstyrelsen och Barnombudsmannen med anledning av deras respektive uppdrag rörande våldsbejakande extremism.

Under våren bjöd MFoF, tillsammans med Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten, in yrkesföreningarna inom mödra- och barnhälsovården till ett möte om det tidiga föräldraskapsstödet. MFoF har haft dialog med Skolverket kring hur skolan kan stödja och samverka med föräldrar och hur Skolverket kan stödja huvudmännen i det arbetet. Vidare har MFoF haft dialog med Allmänna barnhuset om möjligheter att beforska det stöd som ges i det dagliga arbetet i mötet mellan professionella och föräldrar.

MFoF har deltagit i referensgruppsmöte om jämställt föräldraskap arrangerat av SKL. Vidare har MFoF utbytt information med SKL och fått synpunkter på utvecklingen av föräldraskapsstödsverksamheten.

Myndigheten har fortsatt dialogen med styrelsen för Föreningen för familjecentralers främjande (FFFF). MFoF har inhämtat synpunkter på förebyggande arbete från olika professioner från hela landet när myndigheten medverkade vid föreningens årsmöte och den årliga konferensen för föreningens regionala samordnare.

MFoF har också haft dialog med föreningen MÄN om jämställt föräldraskap och haft ett möte med Rädda Barnens nationella föräldraskapsstödsamordnare.

Under verksamhetsåret har MFoF haft kontinuerligt informations- och erfarenhetsutbyte med Duvnäs föräldrastöd och en dialog har inletts med Ericastiftelsen om möjligheter att utveckla stöd för föräldrar som har adopterat.

Familjerådgivning

Familjerådgivningen vänder sig till par, föräldrar och familjer. År 2016 pågick totalt 36 500 ärenden inom den kommunala familjerådgivningen i landet. Av de ärenden som avslutades 2016 handlade nästan hälften om reparationsarbete för att kunna fortsätta leva tillsammans. MFoF har under 2017 haft möten med styrelsen för Föreningen Sveriges kommunala familjerådgivare (KFR) och tagit del av de frågor som föreningen har lyft fram. Frågor som diskuterats har bland annat gällt anmälningsplikten, tillgänglighet i kommunerna, avgiftsnivåer och om det är rimligt att begränsa antalet rådgivningssamtal. Vidare har medarbetare från MFoF deltagit i KFR:s studiedagar, vilket har skapat tillfällen att samtala med familjerådgivare från hela landet.

För att få aktuell kunskap om hur det ser ut i landet och om det råder stora variationer har MFoF färdigställt en enkät om familjerådgivning som kommer att skickas ut till kommunerna i början av år 2018. Frågorna gäller samtalsavgifter, väntetider, bemanning med mera. Utifrån enkätsvaren planerar MFoF att uppdatera det Meddelandeblad Socialstyrelsen gav ut 2008.

Nytt ansvar för officiell statistik om familjerådgivning

MFoF har under 2017 tagit över ansvaret för den nationella officiella statistiken som förs över familjerådgivningen från Socialstyrelsen. En mer omfattande översyn av statistiken planeras och MFoF har tagit upp frågan om samverkan för det arbetet med KFR:s styrelse. I arbetet kommer även familjerådgivare att involveras b.la. genom att en referensgrupp kommer att tillsättas.

Familjerätt

Utvecklingen av behandlingsmetoder vid ofrivillig barnlöshet har fått stor betydelse för människors möjlighet att bilda familj. Den kan till och med sägas ha ändrat eller utvidgat själva begreppet familj genom att ett föräldraskap kan definieras på flera olika sätt: genetiskt, biologiskt, rättsligt och socialt. Regleringen ser olika ut i olika länder. Då barn kommer till på sätt som är möjliga i andra länder men som i Sverige inte är reglerade eller tillåtna uppstår komplicerade rättsliga situationer och väcker frågor om hur barnets intressen och rättigheter ställs i relation till föräldrarnas. Exempel på sådana förfaranden är surrogatarrangemang och assisterad befruktning med en anonym donator. Nya vägar till föräldraskap medför att kommuner och andra myndigheter måste anpassa sin handläggning efter omständigheterna i varje enskilt fall. Kommunerna efterfrågar MFoF:s vägledning i hur de ska handlägga dessa ärenden.

Antalet faderskapsärenden har ökat i kommunerna till följd av att många människor befinner sig i asylprocess. Kommunerna efterfrågar vägledning i hur de ska bedöma barnets hemvist i de fall barnet saknar uppehållstillstånd men föräldrarna önskar att faderskapet fastställs. I flera fall saknar föräldrarna godkänd legitimationshandling, vilket komplicerar handläggningen både vad gäller provtagning för DNA och fastställandet av faderskapet som då måste avgöras i domstol.

Faderskapsutredningar för ensamkommande barn är förenade med särskilda svårigheter då föräldrarna inte finns i Sverige och informanten i utredningen därför oftast blir barnet. Det är i princip omöjligt att få kontakt med föräldrar som befinner sig på flykt eller i ett krigsdrabbat land och många av dessa utredningar måste därför läggas ner. Kommunerna önskar vägledning om hur de ska hantera dessa utredningar.

Sedan hösten 2017 har det skett en ökning av frågor från kommunerna om det är möjligt för socialnämnden att godkänna avtal om ensam vårdnad under bestående äktenskap eller för sambor som har gemensam vårdnad. Frågor gällande handlägningsförfarandet i ärendet när en förälder har skyddade personuppgifter har också ökat.

Den problematiska situationen inom socialtjänsten märks också bland familjerättssekreterare. Detta är allvarligt med tanke på mängden komplicerade ärenden som ställer stora krav på kompetens, erfarenhet och flexibilitet.

Verksamhet under året

Under året har MFoF svarat på ett stort antal frågor både på telefon och via mejl från framför allt yrkesverksamma inom socialtjänsten, andra statliga myndigheter men även från allmänheten och media. Det kan röra myndighetens ställningstaganden, statistik, innehållet i lagstiftningen, metoder, riktlinjer med mera. Många av frågorna är komplexa och rör bland annat utredning och fastställande av faderskap och föräldraskap, fastställande av rättsligt föräldraskap efter surrogatarrangemang, avtal om vårdnad, boende och umgänge, offentlighet och sekretess samt handläggning och dokumentation. Frågor om socialnämndens ansvar för att fastställa faderskap för barn som är i asylprocessen och för ensamkommande barn har varit särskilt återkommande under året. En förutsättning för att socialnämnden ska vara behörig att utreda faderskapet för ett barn är att barnet har hemvist i Sverige (2 kap. 1 § FB). Den definition av hemvistbegreppet som finns i 7 kap. 2 § lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap ska vara utgångspunkt även för hur man tillämpar bestämmelsen i FB. Definitionen i 1904 års lag är emellertid allmänt hållen och ger utrymme för skönsmässiga bedömningar. Bristen på klara kriterier för hemvistanknytningen innebär i vissa fall svårigheter för handläggarna att bedöma barnets hemvist och bedömningarna blir olika i kommunerna. Detta medför att det är svårt att förutse resultatet av hemvistbedömningen för de personer som berörs. MFoF har beskrivit problemen och framhållit behovet av en översyn av lagstiftningen i en promemoria till Justitiedepartementet.

Behovet av en översyn av lagstiftningen gäller även för områdena surrogatarrangemang, avtal om ensam vårdnad inom bestående äktenskap/sambos som har gemensam vårdnad samt handläggning av ärenden där en person har skyddade personuppgifter.

Sedan början av 2017 publiceras vanliga frågor från handläggare och MFoF:s svar på hemsidan, vilket är uppskattat och väl använt.

Regeringsuppdraget om att kartlägga samarbetsamtal, som MFoF tog över från Socialstyrelsen i samband med verksamhetsövergången, redovisades i juni 2016. MFoF har utifrån resultaten åtagit sig att ta fram ett kunskapsbaserat och i den mån det är möjligt evidensbaserat utbildningsmaterial som alla samtalsledare bör genomgå innan de självständigt leder samarbetsamtal. Materialet ska även innehålla metoder och modeller för att samtala med de barn som samtalen rör. MFoF anser också att kunskaperna om effekterna av samarbetsamtal på nationell nivå behöver utvecklas. Det kan ske genom utveckling av den familjerättsliga statistiken men också genom att ett instrument/enkät för uppföljning tas fram. I det sammanhanget har MFoF inlett en kontakt med universitet och högskola.

En medarbetare har deltagit som expert i 2014 års vårdnadsutredning som haft till uppdrag att följa upp och utvärdera 2006 års vårdnadsreform. Utredningen har överlämnat betänkandet *Se barnet!* (SOU 2017:6). MFoF deltar i Utredningen om faderskap och föräldraskap (Ju 2017:07) med en expert.

MFoF har ett regeringsuppdrag att ta fram ett handläggningsstöd för socialnämndernas arbete med riskbedömningar i ärenden om vårdnad, boende och umgänge som ska redovisas senast den 7 maj 2018.

Föreskrifter och allmänna råd

MFoF har under året tagit över ansvaret från Socialstyrelsen för de föreskrifter och allmänna råd som gäller socialnämndens

- ansvar vid ny vårdnadshavare (SOSFS 2006:20)
- handläggning av ärenden om adoption (SOSFS 2008:8 och SOSFS 2014:8)
- utredning och fastställande av faderskap (SOSFS 2011:2)
- utredning och fastställande av föräldraskap (SOSFS 2011:3)
- ansvar för vissa frågor om vårdnad, boende och umgänge (SOSFS 2012:4).

De nya föreskrifterna och allmänna råden som ersätter dessa trädde i kraft den 1 juli 2017 och finns publicerade i den gemensamma författningssamlingen, HSLF-FS.

Den 19 december 2017 fattade MFoF beslut om helt nya föreskrifter och allmänna råd om utredning när barn kommit till genom assisterat befruktning av en ensamstående kvinna, HSLF-FS 2017:66. Dessa träder i kraft den 1 mars 2018.

Samråd

MFoF medverkar på olika sätt och i olika sammanhang på det familjerättsliga området. Som ansvarig för frågor kring särskilt förordnade vårdnadshavare deltar MFoF i Socialstyrelsens samråd kring nationellt samordnade informationsinsatser om familjehem m.m. för barn och unga.

MFoF medverkar i uppdraget att inrätta ett nationellt kunskapscentrum om ensamkommande barn och unga inom Socialstyrelsen. Vidare deltar MFoF i Socialstyrelsens referensgrupp till uppdraget om att ta fram kunskapsstöd för socialtjänsten i HBTQ-frågor, ingår i analysgruppen för arbetet med dödsfallsutredningar och har deltagit i informationsmöte om klassifikation av socialtjänstens insatser och aktiviteter.

MFoF har lämnat synpunkter till den nationella samordnaren för den sociala barn- och ungdomsvården under det arbetets gång. Myndigheten deltar i både styrgrupp och projektgrupp om enklare faderskap/föräldraskapsbekräftelse som leds av SKL. MFoF har också medverkat vid utbildningar och föreläst på konferenser, bland annat på Familjerättssociologernas Riksförening (FSR) familjerättsdagar.

Internationella adoptioner

MFoF:s arbete med internationella adoptioner omfattar bland annat prövning av adoptionsorganisationers ansökningar om auktorisation att arbeta med internationell adoptionsförmedling i Sverige, respektive i annat land. I MFoF:s arbete ingår tillsyn över de auktoriserade organisationerna. Myndigheten prövar också ärenden om enskild adoption, utfärdar artikel 23-intyg, godkänner adoptioner med mera.

Adoptionsförmedling

De internationella adoptionerna minskar över hela världen samtidigt som de nationella adoptionerna i ursprungsländerna ökar. I Sverige fortsätter de internationella adoptionerna att minska i antal. År 2017 genomfördes 240 adoptioner till Sverige via de svenska adoptionsorganisationerna. Året innan förmedlades 259 adoptioner och år 2015 genomfördes 336.

Eftersom adoptionsorganisationerna är avgiftsfinansierade innebär färre adoptioner minskade intäkter. Samtidigt ökar kraven på förmedlingsverksamheten både vad gäller kompetens och tidsåtgång. Varje förmedlingsärende tar mer tid och kräver mer kvalificerade bedömningar, eftersom de barn som kan adopteras är äldre och med få undantag har sjukdomar, funktionsnedsättningar och svår social bakgrund. Vidare har adoptionsorganisationerna samarbetskontakter i lika många länder som tidigare även om antalet adoptioner minskat.

För kommunerna innebär det minskade antalet adoptioner svårigheter att upprätthålla adoptionskompetensen och för de blivande adoptivföräldrarna långa väntetider till föräldrautbildning och bristande stöd efter adoptionen.

Utvecklingen innebär att bedömningen av barnets bästa vid auktorisation och tillsyn har blivit alltmer komplex. Arbetet kräver en fördjupad granskning av förmedlingsarbetet i Sverige och i ursprungsländerna. Vidare behöver MFoF ha ett mer aktivt utbyte med myndigheter och andra aktörer i både ursprungs- och mottagarländer.

Genom det arbete som MFoF utfört under året har myndigheten fortsatt att bidra till hög kvalitet i den internationella adoptionsverksamheten i Sverige. Som i årsredovisningarna för 2015 och 2016 måste dock framhållas att de ändrade förutsättningarna innebär en utmaning i att upprätthålla den höga kvalitet som arbetet med internationella adoptioner kräver. Det finns ett fortsatt stort behov av att, som i flera andra länder, se över hur verksamheten kan anpassas till dagens förhållanden. I budgetpropositionen för 2017 anförde regeringen att det finns behov av att anpassa dagens organisering av adoptionsförmedlingsverksamheten och det stöd som lämnas i samband med internationell adoption till nya förhållanden. Även barnrättsperspektivet behöver förstärkas i detta hänseende (prop. 2016/17:1, utgiftsområde 9, s.164).

Enskild adoption

Den eller de som vill adoptera ett barn från utlandet ska enligt huvudregeln anlita en auktoriserad adoptionsorganisation. Undantag kan göras i enstaka fall av adoption som avser släktingbarn eller där det annars finns särskilda skäl att adoptera utan förmedling av en organisation. MFoF ska i dessa fall, innan barnet lämnar landet, pröva om förfarandet är godtagbart. Detta kallas enskild adoption.

I MFoF:s prövning ingår att bedöma om de särskilda skälen är uppfyllda och om det kan befaras att förmedlingssättet inte är tillförlitligt. Samma krav på medgivande från socialnämnden och genomgången föräldrautbildning gäller som vid adoptioner förmedlade av adoptionsorganisation.

Vid enskilda adoptioner är det svårt att bedöma om en adoption är till barnets bästa. Detta gäller alltså adoption av redan kända barn, ofta släktingbarn, som är bosatta i sitt hemland när frågan prövas av svenska myndigheter. En del av dessa barn lever i fungerande familjer. Frågan om en adoption är till barnets bästa omfattas däremot inte av socialnämndens prövning av sökandes lämplighet som adoptivförälder, och frågan omfattas inte heller av MFoF:s prövning (prop. 1996/97:91 s. 79). Det är därför angeläget att det i barnets hemland utreds om den planerade

adoptionen är till barnets bästa. I länder som inte anslutit sig till 1993 års Haagkonvention kan det saknas krav på att detta måste göras.

I lagrådsremissen Modernare adoptionsregler finns förslag som syftar bland annat till att stärka barnets rättigheter vid adoption. Bedömningen av om den tänkta adoptionen av ett känt barn är till barnets bästa ska, enligt förslaget, göras av socialnämnden på ett tidigt stadium. Regeringen har aviserat en proposition i vår.

Stöd till adoptivfamiljer

Adopterade har rätt till stöd efter adoptionen. Att bli adopterad och att adoptera ett barn är påfrestande livserfarenheter och särskilt stöd kan behövas. Forskning visar att relativt små tidiga insatser kan stimulera en god utveckling och förebygga framtida problem. I Danmark har det blivit obligatoriskt med rådgivning till adoptivfamiljer både före och efter adoptionen. MFoF utarbetar nu en projektplan för att ta fram ett kunskapsunderlag om stöd efter adoption.

Adoptivföräldrar i Sverige uppmuntras under föräldraförberedelsen att söka råd och stöd efter adoptionen men alltför få kommuner har ett adoptionskompetent stöd att erbjuda. Mot bakgrund av detta behövs ett generellt stöd som kan erbjudas alla adopterade och deras föräldrar.

Stöd till adopterade

Den som är adopterad kan behöva psykosocialt stöd under hela livet. Olika teman avseende adoptionen kan aktualiseras i alla åldrar och utvecklingsfaser då adoption är en livslång process. Förutsättningarna att få stöd varierar över landet. Detta är en fråga som MFoF anser bör ägnas särskild uppmärksamhet.

Det finns också ett stort behov av stöd till adopterade som söker sitt ursprung. MFoF kan bistå med information om vart man kan vända sig för att få tillgång till sina handlingar. Vidare kan MFoF lämna kontaktuppgifter till de myndigheter i utlandet som har ansvaret för ursprungsfrågor där. Den här typen av generell information är dock inte tillräcklig. Det behövs även praktisk hjälp med att söka information både här i Sverige och i ursprungslandet och det kan behövas psykosocialt stöd för att hantera informationen och sätta den i sitt historiska och kulturella sammanhang. Den uppgiften har inte MFoF. Mot den bakgrunden lämnade MFoF 2013 ett förslag till Socialdepartementet om att det bör införas ett statligt stöd till adopterade som söker sitt ursprung.

Det är kommunernas socialtjänst som har ansvaret för råd och stöd i samband med att de lämnar ut adoptionshandlingar, men förutsättningarna att få detta stöd ser olika ut i landet. Även detta är en fråga som behöver uppmärksammas särskilt.

Det behövs också stöd när adopterade eftersöks av biologiska familjer i ursprungslandet eller biologiska syskon som adopterats till andra familjer.

Auktorisationer

Under 2017 har tre ideella organisationer – Adoptionscentrum, Barnen framför allt Adoptioner (BFA-A) och Barnens vänner internationell adoptionsförening (BV) – haft auktorisation att arbeta med internationell adoptionsförmedling i Sverige. Dessa auktorisationer gick ut vid årsskiftet. De var förenade med de tidigare villkor som beslutades av myndigheten den 29 maj 2015.

Vad gäller ursprungsländer så fanns under året auktorisation att arbeta med internationell adoptionsförmedling i 31 ursprungsländer. 30 av länderna (alla utom Kosovo) är anslutna till FN:s barnkonvention (BK i tabellen på nästa sida). 28 är anslutna till 1993 års Haagkonvention (HK i tabellen på nästa sida).

Samma organisationer har under året ansökt om och beviljats förnyad auktorisation att arbeta med internationell adoptionsförmedling i Sverige. För samtliga organisationer gäller auktorisationen för tiden den 1 januari 2018 – den 31 december 2021.

Nya villkor har knutits till auktorisationsbeslut

År 2016 uppdaterade MFoF de villkor som kopplas till beslut om auktorisation för adoptionsförmedling. Det gjordes i avvaktan på en översyn av den internationella adoptionsverksamheten, som ett led i att anpassa kraven på verksamheterna till nuvarande förhållanden. Villkoren beslutades den 13 mars 2017 och har under 2017 knutits till samtliga nya auktorisationsbeslut.

I första hand har villkoren förtydligats när det gäller vilken kompetens en auktoriserad adoptionsorganisation ska ha eller ha tillgång till. Det blir också tydligare att organisationernas matchningsförfarande (barn–familj) alltid ska utgå ifrån det individuella barnets bästa. I de fall utlandet söker en familj åt ett individuellt barn och organisationen har en familj att föreslå ska de omständigheter som varit avgörande och den analys som lett fram till beslutet beskrivas och dokumenteras.

Antal förmedlade adoptioner

2017 anlände totalt 240 barn genom adoptionsorganisationerna. Flest barn kom från Taiwan (44 barn), Sydafrika (27 barn) och Sydkorea (25 barn).

Organisation	Flickor	Pojkar	Alla
Adoptionscentrum	49	93	142
BFA-A	30	40	70
BV	14	14	28
Totalt	93	147	240

Auktorisationer 2017

		Barnen					
		BK	HK	Adoptions- centrum	framför allt - adoptioner	Barnens vänner	Kommentarer
1	Bolivia	Ja	Ja		✓		
2	Bulgarien	Ja	Ja	✓	✓		
3	Chile	Ja	Ja	✓			
4	Colombia	Ja	Ja	✓			
5	Ecuador	Ja	Ja	✓			
6	Estland	Ja	Ja	✓			
7	Filippinerna	Ja	Ja	✓			
8	Indien	Ja	Ja	✓*	✓		*Ny från 2017-04-20
9	Kenya	Ja	Ja	✓		✓	För avslut av ärenden.
10	Kina	Ja	Ja	✓		✓	
11	Kirgizistan	Ja	Ja	✓			
12	Kosovo	Nej	Nej	✓			
13	Kroatien	Ja	Ja	✓			
14	Lesotho	Ja	Ja	✓			
15	Litauen	Ja	Ja		✓		
16	Madagaskar	Ja	Ja	✓			
17	Makedonien	Ja	Ja	✓			
18	Montenegro	Ja	Ja	✓			
19	Panama	Ja	Ja	✓			Ny från 2017-06-13
20	Polen	Ja	Ja		✓		
21	Rumänien	Ja	Ja	✓			
22	Serbien	Ja	Ja	✓			
23	Sydafrika	Ja	Ja	✓			
24	Sydkorea	Ja	Nej	✓			
25	Taiwan	Ja	Nej	✓	✓	✓	
26	Thailand	Ja	Ja	✓	✓		
27	Tjeckien	Ja	Ja		✓		
28	Togo	Ja	Ja	✓			
29	Ungern	Ja	Ja		✓		
30	Vietnam	Ja	Ja	✓			
31	Zambia	Ja	Ja	✓			

Avslag på auktorisationsansökningar

Under 2017 avslogs två ansökningar från Adoptionscentrum om auktorisation att arbeta med internationell adoptionsverksamhet i Ghana och Kambodja. Besluten om avslag överklagades inte.

Tillsyn över adoptionsorganisationerna

Myndigheten har utarbetat och följt tillsynsplanen för 2017. Planen omfattar vissa årligen återkommande aktiviteter som granskning av årsredovisning, verksamhetsberättelse, styrelseprotokoll och olika rapporter från de auktoriserade adoptionsorganisationerna. Vidare omfattas utredning, bevakning och uppföljning av olika förhållanden rörande organisationernas förmedlingsarbete samt uppföljning av omständigheter som uppmärksammats i samband med auktorisation och tillsyn. Planen omfattar också utredning av och tillsynsresor till prioriterade länder.

Myndigheten har haft löpande kontakt med adoptionsorganisationerna och granskat handlingar som de har gett in. Genom möten och erfarenhetsutbyten med organisationerna har myndigheten medverkat till diskussion mellan organisationerna i adoptionsfrågor, bland annat i samband med en organisationsträff och en utbildningsdag. Myndigheten har också gjort tillsynsbesök till adoptionsorganisationerna. Frågor som varit aktuella under 2017 är bland annat organisationernas medverkan i matchningsförfarandet barn-föräldrar och utvecklingen i vissa ursprungsländer.

Tillsynsresor till Makedonien och Estland

MFoF har under året gjort tillsynsresor till Makedonien och Estland. Under resorna besöker MFoF bland annat svenska ambassaden, adoptionsmyndigheten i landet, lokala sociala myndigheter, domstol, institutioner för barn samt barnrättsorganisationer som arbetar med att stötta socialt utsatta familjer. För varje tillsynsresa upprättas en rapport med redogörelse för situationen i respektive land samt bedömning om förutsättningarna för internationella adoptioner.

MFoF för kontinuerliga samtal med adoptionsorganisationerna och kallar till möten om frågor som kan uppkomma i ursprungsländerna.

Nya former för tillsynsåterföring

Inför tillsynsrapporten för år 2016 utarbetade MFoF en ny form av tillsynsåterföring, som på ett tydligare sätt skulle visa de övergripande resultatet av tillsynen. Avsikten var att den nya tillsynsrapporten skulle leda till större nytta för både MFoF och organisationerna och sammantaget förbättra kvaliteten i adoptionsverksamheten.

De förhållanden från 2016 som myndigheten hade för avsikt att följa upp närmare fördes vidare till 2017 års tillsyn genom tillsynsplanen. Detta förfarande föll ut väl och samma tillvägagångssätt kommer att tillämpas för tillsynen 2018.

Kostnadsutvecklingen för adoption genom en organisation

Eftersom adoptionsverksamheten i huvudsak är avgiftsfinansierad innebär nedgången i antalet förmedlade adoptioner att intäkterna har minskat, samtidigt som handläggningstiden per ärende har ökat, bland annat på grund av mer komplicerade adoptionsprocesser. Färre antal adoptioner men med en längre handläggningstid per ärende har under senare år lett till högre kostnader i Sverige, vilket i sin tur lett till högre adoptionsavgifter.

Avgiften till organisationen kan delas upp i två delar: en Sverigedel och en utlandsdel. Sverigedelen avser kostnader för organisationens arbete i Sverige, medan utlandsdelen hänför sig till kostnader i utlandet. Kostnadsutvecklingen de senaste fem åren redovisas i tabellen.

Belopp i tkr	2012	2013	2014	2015	2016
Organisationernas avgifter för ...					
1. kostnader i Sverige	78	84	89	94	100
2. kostnader i ursprungslandet	65	60	66	70	67
Summa	143	144	155	164	167
Övriga kostnader som familjen betalar					
3. Översättning, legaliseringar med mera	14	19	20	21	23
4. Resa och uppehälle	58	60	55	59	52
Summa	72	79	75	80	75
Total - genomsnittlig kostnad för familjen	215	223	230	244	242

Källa: De auktoriserade adoptionsorganisationerna i villkorsbilaga 2. Uppgifterna bygger på samtliga adoptioner respektive år. Organisationerna har redovisat sina avgifter per land (1 och 2) och beräknade övriga kostnader per land (3 och 4). Genomsnittskostnaden är ett vägt medelvärde.

Arbete för ökad enhetlighet och transparens om kostnader

MFoF har under många år arbetat med att få organisationerna att redovisa sina kostnader mer enhetligt, för att underlätta jämförelser. MFoF arbetar också för ökad transparens kring avgifter och kostnader i utlandet. Det arbetet kommer att fortsätta i dialog med adoptionsorganisationerna.

Under ledning av sekretariatet för Haagkonventionen har MFoF tillsammans med andra konventionsstater aktivt bidragit till arbetet i the Financial Experts Group med att utarbeta instrument för att öka transparensen också internationellt.

Enligt 6 a § LIA får annan verksamhet som adoptionsorganisationer bedriver inte äventyra förtroendet för adoptionsverksamheten. Det innebär att annan verksamhet måste hållas ekonomiskt skild från adoptionsverksamheten och redovisas separat. Adoptionsorganisationerna ska i sina årsredovisningar (som ges in till MFoF) specificera resultaträkningen i en resultatredovisning uppdelad på verksamhetsgrenarna förmedlingsverksamhet, medlemsverksamhet och stöd/biståndsverksamhet. MFoF ser löpande över biståndsprojektens relation till förmedlingsverksamheten och att adoptionsorganisationerna håller verksamheterna ekonomiskt och personellt åtskilda så långt det är möjligt.

Myndighetsuppgifter kopplade till internationell adoption

Godkännanden av förfarandet vid enskild adoption

MFoF har under 2017 prövat 21 ärenden om enskild adoption. Under 2016 var motsvarande antal 30. MFoF prövar om det finns särskilda skäl att adoptera utan anlitan av en auktoriserad adoptionsorganisation samt om det förfarande som de sökande beskriver är godtagbart. Myndigheten lägger en inte obetydlig tid av resurserna för enskild adoption på att informera enskilda om förutsättningarna för enskild adoption, utan att detta för den skull leder till någon ansökan. Antal ärenden har tidigare varierat mellan 30 och 50 per år.

I ärenden om enskild adoption där barnets hemvistland är anslutet till 1993 års Haagkonvention ska konventionens bestämmelser följas. MFoF är centralmyndighet enligt konventionen och har under 2017 förmedlat de handlingar som enligt konventionen ska lämnas till det andra landet.

Artikel 23-intyg

En adoption som, enligt intyg av den behöriga myndigheten i den stat där adoptionen har ägt rum, har genomförts i enlighet med Haagkonventionen erkänns automatiskt i de övriga fördragsslutande staterna. MFoF utfärdar dessa så kallade artikel 23-intyg eller Haagintyg när adoptionen har ägt rum i Sverige. Under 2017 utfärdades 19 artikel 23-intyg.

Godkännanden av utländska adoptionsbeslut

MFoF har under 2017 även handlagt ärenden om godkännande av utländska adoptionsbeslut. Utländska adoptionsbeslut erkänns automatiskt i Sverige om den eller de sökande var medborgare i eller hade hemvist i den aktuella staten när beslutet meddelades. Om adoptivbarnet var svensk medborgare eller hade hemvist i Sverige när beslutet meddelades krävs dock att adoptionsbeslutet godkänns av MFoF för att det ska gälla i Sverige. Även i vissa andra fall kan MFoF godkänna ett utländskt adoptionsbeslut.

Statsbidrag till organisationer på adoptionsområdet

Enligt regleringsbrevet för år 2017 fick MFoF betala ut statsbidrag om högst 1 800 tkr till de auktoriserade adoptionsorganisationerna och riksorganisationer för adopterade.

MFoF har fördelat statsbidraget till de auktoriserade adoptionsorganisationerna och till riksorganisationer för adopterade, enligt den reglering som följer av förordningen (2008:1239) om statsbidrag till auktoriserade adoptionsorganisationerna och till riksorganisationer för adopterade (statsbidragsförordningen).

För år 2017 har det inneburit att hälften av statsbidraget som avsatts till de auktoriserade adoptionsorganisationerna har fördelats med lika stort belopp till varje organisation och den andra hälften har fördelats efter genomsnittligt antal förmedlade adoptioner under de två senaste kalenderåren. Ingen adoptionsorganisation har fått mer än 10 tkr i statsbidrag per genomsnittligt antal förmedlade adoptioner under en tvåårsperiod.

När det gäller riksorganisationer för adopterade har MFoF för 2017 i enlighet med statsbidragsförordningen beslutat ge ett verksamhetsstöd till de organisationer som uppfyllde vissa kriterier. Tre organisationer ansökte om bidrag. Organisationen för vuxna Adopterade och Fosterbarn (AFO) beviljades ett stöd om 50 000 kr, Adopterade Koreaners Förening (AKF) 50 000 kr och Adopterade Koreaners Förening (AKF) Göteborg 30 000 kr.

Statsbidrag per förmedlad adoption 2017

(SEK)	Statsbidrag	Adoptioner årligen, genomsnitt 2015–2016	Per adoption	
	Adoptionscentrum	804 819	181	4 447
	Barnen Framför Allt – Adoptioner	520 195	80,5	6 462
	Barnens vänner – internationell adoptionsförening	344 985	34,5	10000
	Totalt	1 669 999	296	5 642

Internationellt samarbete

De nordiska centralmyndigheterna möts en gång per år. Under 2017 arrangerades mötet i Stockholm av MFoF. Vidare deltar MFoF i ett europeiskt nätverk mellan centralmyndigheter, den så kallade ICAN-gruppen (Intercountry Adoption Network, tidigare pilotgruppen). Gruppen träffades i Haag i början av året och under hösten i Genève. Vid de nordiska mötena och ICAN-mötena diskuteras aktuella frågor inom det internationella adoptionsområdet.

MFoF och den norska centralmyndigheten för internationella adoptionsfrågor, Bufdir, identifierade under 2016 flera samarbetsområden och har påbörjat ett samarbete i syfte att utbyta erfarenheter och diskutera gemensamma frågor. Detta arbete har fortsatt under 2017. MFoF har under 2017 deltagit i konferenserna 14th Philippine Global Consultation on Child Welfare Services i Manila, Nordic Adoption Council i Helsingfors samt hållit en presentation under International Social Service/International Reference Centre for the Rights of Children Deprived of their Family, ISS/IRC's 25th's Anniversary i Genève.

Samråd med mera

MFoF har under året haft erfarenhets- och informationsutbyte med bland andra Socialstyrelsen, Migrationsverket, Barnombudsmannen, Utrikesdepartementet, Justitiedepartementet, Familjerättssociomernas riksförening (FSR), Haagkonferensen för internationell privaträtt och ISS/IRC.

Myndigheten tar emot delegationer, bland annat från adoptionsmyndigheter och företrädare för institutioner för barn från ursprungsländer, när dessa besöker Sverige. Myndigheten har under året tagit emot besök från Lesotho och Madagaskar.

Dessutom hämtar MFoF löpande in information om ursprungsländerna i form av rapporter från Utrikesdepartementet och olika internationella FN-organ samt organisationer, bland annat ISS/IRC.

Kommunikation

Webbplatsen www.mfof.se, nyhetsutskick per mejl och tryckt informationsmaterial har liksom tidigare varit myndighetens primära kanaler för kommunikation med målgrupperna under 2017. Men myndigheten har även anordnat fler stora evenemang än tidigare; tre konferenser om adoption och fyra om föräldraskapsstöd. När det gäller pressfrågor är det frågan om att söka sitt ursprung kopplat till internationella adoptioner, surrogatmoderskap och enskilda familjerättsliga ärenden som har föranlett kontakter med media.

Utbildningar och konferenser

MFoF har både arrangerat egna evenemang och deltagit i flera evenemang och utbildningar som andra aktörer har arrangerat under året.

Tillsammans med Länsstyrelsen anordnade MFoF under hösten 2017 konferenser om föräldraskapsstöd i Stockholm, Göteborg, Malmö och Umeå. Temat var Världens viktigaste uppdrag. Detta var också temat för MFoF:s deltagande på Barnrättstorget i Almedalen.

Under rubriken Kommunernas ansvar för internationella adoptioner har MFoF hållit heldagsutbildningar i Göteborg, Kalmar och Luleå. Myndigheten har också anordnat två filmutbildningar för föräldrautbildare om filmen ”Se mig som jag är” samt en utbildningsdag för adoptionsorganisationerna.

Myndigheten har också deltagit som föreläsare i en adoptionsutbildning för psykologstuderande på Universitetet i Växjö samt en utbildning för familjerättssekreterare som anordnades av FSR, Familjerättssociomernans Riksförening.

Publicerat

Information om MFoF

Vid början av året publicerades årsredovisningen för 2016. I samband med MFoF:s medverkan på Barnrättstorget i Almedalen togs ett övergripande informationsmaterial om myndigheten fram. Materialet trycktes och delades ut under seminarier och senare på konferenser. Myndigheten har också – utifrån att vara en myndighet med frågor som berör barn och unga – bidragit till MUCF:s publikation för ungdomar om det svenska samhället.

Tillsynsrapporten 2016

Tillsynsrapporten om den internationella adoptionsförmedlingen för 2016 fick ett nytt upplägg och utseende för att göra innehållet mer lättillgängligt för läsaren. Istället för att göra en rapport per organisation skrevs en gemensam rapport med generella och specifika iakttagelser från året som gått.

Vägledning till kommunerna

Arbetet med frågor och svar på webben som inleddes 2016 har utvecklats och blivit en kanal för löpande publicering på familjerättens områden. Det är ett resurseffektivt sätt att snabbt nå ut med information i vanliga frågor från kommunernas handläggare. De publicerade frågorna har främst rört olika former av faderskapsutredningar samt kommunernas arbete med internationella adoptioner.

Myndigheten har också publicerat ett informationsblad för familjerätten på temat skyddade personuppgifter.

- MFoF informerar 2017:1 Upplysningar och utredningar om vårdnad, boende och umgänge när en part har skyddade personuppgifter

Författningar (föreskrifter och allmänna råd)

I juli publicerades fem författningar som MFoF tagit över ansvaret för från Socialstyrelsen. Mot slutet av året beslutades även föreskrifter och allmänna råd om handläggning av ärenden där kvinnor genomgått assisterad befruktning med syfte att bli fastställd som barnets enda förälder. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 mars 2018.

- Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöds allmänna råd om socialnämndens ansvar vid behov av ny vårdnadshavare (HSLF-FS 2017:47)
- Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöds allmänna råd om socialnämndens handläggning av ärenden om adoption (HSLF-FS 2017:48)
- Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöds föreskrifter och allmänna råd om socialnämndens utredning och fastställande av faderskap (HSLF-FS 2017:49)
- Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöds föreskrifter och allmänna råd om socialnämndens utredning och fastställande av föräldraskap (HSLF-FS 2017:50)
- Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöds allmänna råd om socialnämndens ansvar för vissa frågor om vårdnad, boende och umgänge (HSLF-FS 2017:51)
- Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöds föreskrifter och allmänna råd om socialnämndens utredning när barn har kommit till genom assisterad befruktning av en ensamstående kvinna (HSLF-FS 2017:66).

Nya och reviderade blanketter

Under året har myndigheten publicerat nya blanketter. Samtliga blanketter för adoption har reviderats under året, både utifrån innehåll och tilltal. Dessa publiceras i början av 2018.

Under året har MFoF också tagit över ansvaret för sex blanketter för familjerättens arbete, som alla ingår i myndighetens nya författningar på området. Blanketterna har översatts till engelska och kommer att publiceras på ytterligare 13 språk under 2018.

Kompetensförsörjning

Vid årsskiftet 2017/18 har MFoF 13 anställda, samtliga kvinnor. Medelåldern för de anställda är 49,7 år. Den kompetens personalen har är adekvat för att fullgöra myndighetens uppgifter. I och med beslutet om omlokalisering slutade flera medarbetare under hösten. Trots att utvecklingsarbetet i princip avstannat och verksamheten koncentrerats till det som är myndighetsutövning så har arbetsbelastningen på de kvarvarande medarbetarna ökat.

MFoF följer forskningen på sina områden. Ett internt arbete för att implementera ett evidensbaserat arbetssätt i myndighetens rutiner har inletts. Seminarier och workshops har arrangerats för myndighetens personal med hjälp och vägledning av Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU).

Det är en förutsättning för ett väl genomfört arbete att personalen har en humanistisk och demokratisk grundsyn samt att värdegrundsfrågor diskuteras. En introduktion till den statliga värdegrunden har hållits och ett värdegrundsarbete för myndigheten inleddes våren 2017. Det fortsatta arbetet med ett evidensbaserat arbetssätt samt utvecklingen av värdegrundsarbetet har emellertid fått stå tillbaka sedan beslutet om omlokalisering.

Personalen behöver slutligen ha sådan utbildning som krävs för att använda den tekniska utrustning som behövs i det dagliga arbetet liksom goda språkkunskaper.

Uppnådda mål och åtgärder

MFoF:s bedömning är att de vidtagna åtgärderna under 2017 sammantaget har bidragit till att verksamhetens mål uppfylls.

Under hösten 2017 har två medarbetare gått i pension och fyra slutat med anledning av beslutet om omlokalisering. Två jurister och ett HR-stöd har anställts under tiden fram till dess att omlokaliseringen ska vara genomförd. Myndigheten har genomgått en organisationsförändring och två chefstjänster har inrättats. Rekryteringarna av dessa samt övriga rekryteringar inleddes under slutet av 2017.

Arbetet med familjerätt, familjerådgivning och föräldraskapsstöd har inneburit en möjlighet till kompetensutveckling för den tidigare befintliga personalen. Kompetensutvecklingen har också bestått i deltagande i nationella och internationella konferenser och seminarier om barn- och adoptionsfrågor, sociala frågor, tillsynsfrågor med mera samt deltagande i utrikes resor till barnens ursprungsländer. Medarbetare har deltagit i utbildningen HBTQ och normkritik genom Stockholms läns landsting. En medarbetare har gått utbildningen statsrätt och rollen som statsanställd. Vidare har kompetensutveckling skett genom deltagande i kurser om bland annat fastställande av faderskap samt om offentlighetsprincipen, allmänna handlingar och sekretess. Slutligen har samtliga medarbetare genomgått utbildning om införlivandet av EU:s dataskyddsförordning, GDPR.

Arbetet med att förbereda myndigheten inför ikraftträdandet av förordningen fortsätter med hjälp av en konsult.

- Ett rättsligt råd i familjerätt finns knutet till myndigheten.
- Statens servicecenter har anlåtats för tjänster och rådgivning inom ekonomi- och löneadministration, systemstöd samt upprättande av bokslut.
- MFoF har under året ingått i Tillsynsforums nätverk för statliga myndigheter och länsstyrelser med tillsynsuppgifter.
- Myndigheten har under året lämnat ett bidrag om 155 000 kr till ISS/IRC. Härigenom får myndigheten tillgång till ISS/IRC:s information, vilket är av mycket stort värde för möjligheterna att göra kvalificerade omvärldsanalyser på adoptionsområdet och sparar omfattande arbete som personalen annars skulle behövt utföra.

Kompetensförsörjning 2018–2020

Eftersom endast någon eller några få av nuvarande medarbetare kommer att arbeta i myndigheten efter omlokaliseringen är det övergripande målet för kompetensförsörjningen 2018-2020 att rekrytera nya medarbetare.

MFoF ser det som angeläget att vid nyanställningar fortsätta att verka för att anställa välutbildade personer samt att en hög kompetens bibehålls inom myndigheten. Myndigheten kommer också att sträva efter att åstadkomma en jämnare könsfördelning. Kompetensutvecklingen kommer att behöva anpassas till de nya medarbetarnas kompetens och tidigare erfarenheter och i första hand inriktas på att lära sig myndighetens verksamhet.

Aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen

Från och med den 1 januari 2017 gäller nya bestämmelser om aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen i syfte att främja lika rättigheter och möjligheter. Arbetsgivare ska också göra årliga lönekartläggningar för att förhindra osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män. Arbetsgivare med minst tio anställda ska dessutom dokumentera arbetet med lönekartläggningen. I MFoF arbetar i dag enbart kvinnor. Någon lönekartläggning har därför inte gjorts.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron vid myndigheten har under 2017 varit 1,33 procent.

Kostnader och intäkter fördelade på verksamhet

Verksamhetsindelade kostnader

(tkr)	Internationella adoptioner	Familjerätt	Föräldraskaps- stöd	Familje- rådgivning	Totalt
Personalkostnader	7 562	4 605	2 901	190	15 258
Lokaler	818	498	314	21	1 650
Övrigt	2 686	1 471	1 543	65	5 764
Summa verksamhets- kostnader	11 065	6 574	4 757	276	22 672
Lämnade bidrag	1 800				1 800
Summa kostnader	12 865	6 574	4 757	276	24 472

Verksamhetsindelade intäkter

(tkr)	Internationella adoptioner	Familjerätt	Föräldraskaps- stöd	Familje- rådgivning	Totalt
Intäkter av anslag	10 981	6 520	4 757	276	22 535
Avgifter och Ersättningar	84	54			138
Erhållna anslagsmedel för lämnade bidrag	1 800				1 800
Summa intäkter	12 865	6 574	4 757	276	24 472

Jämförelsetal för tidigare år saknas på grund av att myndigheten har antagit en ny redovisningsmodell inför 2017.

FINANSIELL REDOVISNING

Resultaträkning

(tkr)	Not	2017	2016
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	22 535	18 901
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	137	114
Finansiella intäkter	3	1	1
Summa		22 672	19 016
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-15 258	-12 840
Kostnader för lokaler		-1 650	-1 372
Övriga driftkostnader	5	-5 592	-4 713
Finansiella kostnader	6	-26	-20
Avskrivningar och nedskrivningar		-146	-71
Summa		-22 672	-19 016
Verksamhetsutfall		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		1 800	1 800
Lämnade bidrag	7	-1 800	-1 800
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

Balansräkning

Tillgångar (tkr)	Not	2017-12-31	2016-12-31
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	8	500	98
Summa		500	98
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter	9	155	200
Övriga kortfristiga fordringar		10	0
Summa		165	200
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	10	532	396
Summa		532	396
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	11	-320	-3 408
Summa		-320	-3 408
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		2 409	4 992
Summa		2 409	4 992
Summa tillgångar		3 287	2 278
Kapital och skulder (tkr)	Not	2017-12-31	2016-12-31
Myndighetskapital	12		
Balanserad kapitalförändring		0	0
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		0	0
Summa		0	0
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	13	334	123
Övriga avsättningar	14	843	61
Summa		1 177	184
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	15	100	98
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	16	349	423
Leverantörsskulder		414	60
Övriga kortfristiga skulder	17	215	220
Summa		1 077	801
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	18	1 033	1 293
Summa		1 033	1 293
Summa kapital och skulder		3 287	2 278

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Not	Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enligt reglerings- brev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp
Uo 9 4:01							
Ramanslag							
ap. 1							
Myndighet							
en för							
familjerätt							
och							
föräldraska							
ps-stöd	19	3 561	24 096	-2 849	24 808	-24 352	456
Summa		3 561	24 096	-2 849	24 808	-24 352	456

Tilläggsupplysningar

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöds (MFoF) bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 15 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Kostnadsässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas från och med år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2015, 154 tkr, har år 2017 minskat med 17 tkr.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas förvärvade licenser samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde som överstiger ett halvt prisbasbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring (helt prisbasbelopp = 44,8 tkr år 2017) och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år.

Bärbara datorer kostnadsförs vid anskaffning

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avräkningstider

3 år	Datorer och kringutrustning inklusive licenser Maskiner och andra tekniska anläggningar
5 år	Inredningsinventarier

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp som de efter individuell prövning beräknas bli betalda

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

Ersättningar och andra förmåner

Rådsledamöter / andra styrelseuppdrag

Ledamot	Ersättning
Annika M. Eriksson	0
Inga andra uppdrag	
Elisabeth Dahlin	0
Ordförande i Världens Barn Ledamot i styrelsen för Radiohjälpen Ledamot av Utrikespolitiska samfundet Ledamot i koncernstyrelsen för New Wave Group	
Pia Risholm Mothander	0
Inga andra uppdrag	
Henrik Mungenast	0
Inga andra uppdrag	
Anders Nyström	0
Inga andra uppdrag	

Ersättningar för 2017 utbetalda i januari 2018.

Ledande befattningshavare / andra styrelseuppdrag

Befattningshavare	Lön (tkr)
Kristina Svartz, generaldirektör	1 043
Inga andra uppdrag Inga förmåner	

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Sjukfrånvaro	2017	2016
Totalt	1,3	2,2
Andel 60 dagar el. mer	49,3	75,3

Uppgifter om sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder lämnas inte eftersom antalet anställda i grupperna är under tio personer alternativt att uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

Noter

Resultaträkning (tkr)		2017	2016
Not 1	Intäkter av anslag		
	Intäkter av anslag	22 535	18 901
	Summa	22 535	18 901
	<p><i>Summa "Intäkter av anslag" (22 535 tkr) skiljer sig från summa "Utgifter" (24 352 tkr) på anslaget Uo 9 4:01 ap.1. Av skillnaden (1 817 tkr) är 1 800 tkr bokfört under transfereringsavsnittet som Erhållna medel från statens budget för finansiering av bidrag.</i></p> <p><i>Resten av skillnaden beror på minskning av semesterlöneskuld som intjänats före år 2009 (-17 tkr). Denna post har belastat anslaget men inte bokförts som kostnad i resultaträkningen.</i></p>		
Not 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	137	114
	Summa	137	114
	<p><i>Intäkter av avgifter enligt 4§ avgiftsförordningen avser försäljning av informationsmaterial.</i></p>		
Not 3	Finansiella intäkter		
	Ränteintäkter på lån i Riksgäldskontoret	1	1
	Summa	1	1
	<p><i>Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2015-02-18 varit negativ.</i></p>		
Not 4	Kostnader för personal		
	Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	9 331	7 924
	Varav lönekostnader ej anställd personal	8	14
	Sociala avgifter	5 756	4 759
	Övriga kostnader för personal	171	157
	Summa	15 258	12 840
Not 5	Övriga driftkostnader		
	Konsulttjänster	2 959	2 334
	Datatjänster	436	761
	Resekostnader	411	411
	Köp av varor	368	372
	Övrigt	1 419	834
	Summa	5 592	4 713
Not 6	Finansiella kostnader		
	Räntekostnader på räntekonto i Riksgäldskontoret	23	19
	Övriga finansiella kostnader	3	1
	Summa	26	20
	<p><i>Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2015-02-18 varit negativ.</i></p>		
Not 7	Lämnade bidrag		
	Lämnade bidrag till organisationer och ideella föreningar	1 800	1 800
	Summa	1 800	1 800

Balansräkning (tkr)		2017-12-31	2016-12-31
Not 8	Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
	Ingående anskaffningsvärde	793	793
	Årets anskaffningar	552	0
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-189	0
	Summa anskaffningsvärde	1 155	793
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-694	-623
	Årets avskrivningar	-146	-71
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	186	0
	Summa ackumulerade avskrivningar	-655	-694
	Utgående bokfört värde	500	98
Not 9	Fordringar hos andra myndigheter		
	Fordran ingående mervärdesskatt	155	200
	Summa	155	200
Not 10	Förutbetalda kostnader		
	Förutbetalda hyreskostnader	532	285
	Övriga förutbetalda kostnader	0	111
	Summa	532	396
Not 11	Avräkning med statsverket		
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	-3 561	-890
	Redovisat mot anslag	24 352	20 703
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-24 096	-23 727
	Återbetalning av anslagsmedel	2 849	353
	Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-456	-3 561
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
	Ingående balans	154	156
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-17	-2
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	137	154
	Summa Avräkning med statsverket	-320	-3 408
Not 12	Myndighetskapital		
	<i>Myndighetskapital saknas och därför redovisas inte någon specifikationstabell.</i>		
Not 13	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
	Ingående avsättning	123	298
	Årets pensionskostnad	-3	
	Årets pensionsutbetalningar	-120	-175
	Årets nya avsättning	334	0
	Utgående avsättning	334	123

Not 14	Övriga avsättningar		
	Avsättning för lokalt omställningsarbete		
	Ingående balans	61	37
	Årets förändring	27	24
	Avsättning för omstruktureringsåtgärder m.m.	755	0
	Utgående balans	843	61
	<i>Avsättning för omstruktureringsåtgärder m.m. avser kostnader för myndighetens förestående flytt till Skellefteå.</i>		
Not 15	Lån i Riksgäldskontoret		
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
	Ingående balans	98	79
	Under året nyupptagna lån	55	92
	Årets amorteringar	-54	-73
	Utgående balans	100	98
	<i>Samtliga anläggningstillgångar har inte finansierats med lån i Riksgäldskontoret. Lån för dessa kommer att upptas i februari 2018.</i>		
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	1 300	500
Not 16	Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
	Arbetsgivaravgifter	198	222
	Leverantörsskulder andra myndigheter	147	199
	Utgående mervärdesskatt	4	2
	Summa	349	423
Not 17	Övriga kortfristiga skulder		
	Personalens källskatt	215	220
	Summa	215	220
Not 18	Upplupna kostnader		
	Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	610	953
	Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	86	144
	Övriga upplupna kostnader	337	196
	Summa	1 033	1 293

Not 19 **Uo 9 4:01 Ramanslag**
ap.1 Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (ram)

Anslaget är räntebärande.

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd får disponera 712 tkr av det ingående överföringsbeloppet, d.v.s. 3% av föregående års (2016) tilldelning 23 727 tkr enligt regleringsbrevet.

Enligt regleringsbrevet disponerar Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd en anslagskredit på 1 446 tkr. Krediten har inte utnyttjats under 2017.

Enligt villkor i regleringsbrevet får högst 1 800 tkr fördelas som statsbidrag i enlighet med förordningen (2008:1239) om statsbidrag till auktoriserade adoptionssammanslutningar och till riksorganisationer för adopterade.

Utfall 2017	tkr
Bidrag till de auktoriserade adoptionssammanslutningarna	1 670
Bidrag till de adopterades organisationer	130
Summa	1 800

Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	1300	500	300	300	300
Utnyttjad	100	98	79	23	63
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	1000	1 000	600	600	600
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	0	0	0	6	13
Räntekostnader	23	19	3	0	0
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Övriga avgiftsintäkter	137	114	10	1	34
Anslagskredit					
Beviljad	1 446	712	457	455	447
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande	456	3 561	890	658	203
Bemyndiganden - ej tillämpligt					
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	15	13	11	11	10
Medelantalet anställda (st)*	16	14	13	13	12
Drifkostnad per årsarbetskraft	1 500	1 456	1 412	1 223	1 246
Kapitalförändring					
Årets	0	0	0	0	0
Balanserad	0	0	0	0	0

* I beräkningen av medelantalet anställda 2014 och 2015 är tjänstledig personal eventuellt inte frånräknad.

Årsredovisningens undertecknande

Jag intygar att denna årsredovisning ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 22 februari 2018

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Kristina Svartz', is positioned above the printed name and title.

Kristina Svartz
Generaldirektör

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, MFoF

MFoF är en statlig myndighet som arbetar för att barn ska få en trygg uppväxt och bra relationer till sina föräldrar.

Vi är kunskapsmyndighet för föräldraskapsstöd, familjerådgivning och socialnämndernas familjerättsliga ärenden. Vi arbetar också för att internationella adoptioner till Sverige ska ske på ett lagligt och etiskt godtagbart sätt.

Årsredovisningen kan laddas ner från www.mfof.se.

MFoF

Box 308, 101 26 Stockholm
E-post: info@mfof.se
Tel. 08-545 556 80